

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Devs probandi, & libertatis arbitrij ostendendi caussa, homines sit tentari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

592 Cap. LIV. Cur quidam tentati vincantur, & non resurgent?
faciatque cum tentatione prouentum. Quamuis ergo, tamquam
Dominus, seruis non obligetur operum suorum reddere ratio-
nem, ea tamen est bonitate, ut reddat, &c., quod in Iob lauda-
tur, cum seruis suis judicium iniire non vereatur...

Iob. 31. 13.

Psal. 130. 7.

Ecclesiastes 55, 13.

Matth. 27. 4.

1. Cor. 10. 13.

II.
Caussam indicat, cum ait: *Numquid irritum facies judicium
meum?* hoc est, numquid me de iniustitia accusabis? quasi cru-
deli animo & affectu quodam odij, cacoemetones in te, aut vi-
lam aliam temptationem excitem? Omnia opera mea veritas, &
judicium. Atque ut in his ipsis à me permisso temptationibus,
justum me esse intelligas, numquid æquum tibi videtur, si seruo-
rum tuorum probes fidelitatem? Æquum tibi est, ponere ante
eos pecuniam, ut videoas, num furentur; & mihi iniquum esse
censebis, si ego hominum, qui omnes mei esse debent serui, pro-
bem fidelitatem? si ante eos creaturam, tamquam muscipulam
instruam, ut experiar, num furentur, moechentur, latrocinen-
tur? Enim uero æquissimum hoc est, & non solum justitia, sed
etiam misericordia meæ conuenientissimum. Inde enim ansam
capiro, ut quos fideles intuenio, pluribus donis ac talentis ditem,
& tandem in gaudium Domini sui intrare jubeam: qui vero per-
fidi, qui nequam, qui honoris mei fures ac proditores existunt,
occasione mihi offerunt, ut me justum etiam esse ostendam,
eosque pro meritis plectam. Quia in re nulla mihi, sed illis om-
nis culpa est tribuenda. *Ante hominem vita & mors, bonum &*
malum: quod placuerit ei, dabitur illi. Magnum bonum libertas
voluntatis, hoc bonum homini non negani: enim uero ad eum
liberum feci, & adeò ei auxilio meo adsum: ut ipsæ infero-
rum portæ eius libero arbitrio à gratia roborato, vim inferre
non possint. Cui ergo culpa est ascribenda, mihi nè, qui pote-
statem ei dedi non peccandi, an illi, qui mea gratia reiecta, sua
libera voluntate peccatum elegit? & maluit puniri, quam coro-
nari? Quid si quis ergo, cum Ægeo, se præcipitem jaciat scopu-
lorum è vertice? quid si se cum luda ex arbore suspendat? quid si
cum eodem desperet? quis cogit? nonnè liberè id facit? nonnè
sponte sua & tentatori & temptationi succumbit? nonnè sua vo-
luntate mortem eligit; cum ea ipsa voluntate diuinitus adiutâ,
tietur

victus vos tentari supra id, quod potestis. Ergo multò minùs ipse impellet ad peccata. Ergo non præcipit impossibilia. Ergo gratiam suppeditat; sine qua utique tam validè possemus tentari à demone & carne, ut resistere non valeremus. Ergo de facto nulla est tentatio tanta, quin cum diuino auxilio possit superari. Ergo hæc gratia non solum electis, hic à Paulo, & alibi, sed, ut Concil. Tridentinum docet, omnibus Deum ritè iuuocantibus Conc. Trid. promittitur, cum doquuntur Apostolus fidelibus, qui erant Co. lxx. 24 e. 4. sinti, quorum multi, non erant electi, sed aliqui contentiosi, scandalosi, ebriosi: immò nemo eorum sciebat, se electum, ut posset hanc sibi consolationem accommodare. Quare non perit ex defitu auxilij, quisquis perit, sed ex neglectu. Cùm bonum habere possit, malum eligit. Meritò igitur tali dicitur, *Perditio Osee. 13. 9.* in Israël; quod elegisti, habes; illud ergo tibi exedendum est, quod tute tibi intruisti. Vixisses, si voluisses; volens perijisti; quippe *Ante hominem vita & mors; bonum & malum: quod placuerit ei, dabitur illi.* Si ergo malum placuit, malum habet. Alijs bene est, quia bonum placuit illis, & odio mortis, vitam elegerunt, & què probati; sed sicut in igne aurum, probationem sustinuerunt. Ideò illos temptationibus oppugnari permisit Deus, ut probarentur, sicut olim dimisit gentes: *ut in ipsis experiretur Israëlem, utrum audiret mandata Domini, quæ præceperat, patribus eorum per manum Moysi, an non.* Sic tentauit Abraham, sic Iosephum, & patrem eius Iacob, sic Moysen ipsum, sic Dauidem, sic Danielem, & tres pueros, qui utique velut aurum probatissimum è furno & igne fornacis ardantis splendidores processerunt; quemadmodum & Iob magis eniuit in fimo, quam in ostro cubans. Ansam vincendi dat militi, qui pugnandi offert occasionem. Plus facit Deus, qui etiam, cum occasione pugnandi, vires dat superandi.

Hoc judicium Dei Iacobus Apostolus clarissimè indicauit, III. cùm scripsit: *Beatus vir, qui suffert temptationem: quoniam, cùm Iacob, 1. 12. probatus fuerit, accipiet coronam vita, quam repromisit Deus diligenter. Nemo, cùm tentatur, dicat, quoniam à Deo tentatur: Deus enim intentator malorum est: ipse autem neminem tentat. Unusquisque vero tentatur à concupiscentia sua abstractus, & illektus. Deinde con-*

Ffff

cupissen-